

Hirdetmények.

előzet si pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők.

Bármentlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Elfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Table with subscription rates: Egész évre 10 ft - kr., Félévre 5 ft - kr., Negyedévre 2 ft 50 kr., Egy hóra 1 ft - kr.

Hirdetési díj:

Othasábos petisor egyszeri beiktatásáért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. - Nyiltér 4 hasábos petisorért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglaljt újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Hétfő Aprilis 13.

72. szám.

A szélsőbali „diktatura.”

Budapest, április 12.

Az igen tisztelt függetlenségi párt, bár még igen messze a kormányzástól, sőt a kormányképességtől is, szenvedély és zsarnoki hajlamokkal gazdag állapotában azért nem érzi magát gátolva, abban hogy a közigazgatási reformkérdés terén diktatúrát gyakoroljon, jobban mondva: diktatúrát gyakorolni igyekezzék. Es e tekintetben oly arroganciával lép föl, s oly követelő modort használ, mintna legalább is a kormányzás küszöbén állana.

Jellemző a vélemény szabadság és szabadszólás ezen apostolaira nézve, hogy mily hangon követelik mindenkitől és mindenektől az országban, hogy az ő véleményükön legyen, első sorban pedig magától az ország fővárosától, Budapesttől. Hogy miért nem tart a főváros közgyűlést és miért nem ír föl a kormányhoz, természetesen a közigazgatási javaslat ellen, és hogy miért nem demonstrál, természetesen a szélsőbal mellett?

Eppen így szólják, sarkalják a közgyűlések tartására a megyéket, elvárva, hogy a megyék a javaslat ellen fogják nyilatkozni, ha pedig akad, magát szélsőbali frázisokkal és támadásokra való kilátás által terrorizáltatni nem engedő megye, mint például Szathmár avagy Somogy. akkor aztán előáll a szélsőbali sajió, és ami a szárára jön kígyó-béka. azt mind rászórja a szélsőbalokkal magukat nem azonosító megyékre.

Ez ez nem rosszul van így! Méltóztassanak már az egyszer, természetének egész valóságában megismerni a szélsőbalit aki negyvennyolcas és kilenczes ősi jogon megengedhetőek tartja az ő saját reakcióját minden ellen a mi az ő bibliájától és dogmájáról eltér. Mondtuk már nekik, és ez illendő is volna, hogy amennyiben a haladás minden eszményeivel szemben állítják magukat és mindent 48-49-re

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Szomorú emberekről.

Isten tudja, mikor jut eszembe egy vig történet.

Pedig játszani kell. Akár fája a bohóc szíve, akár nem; játszani kell. Mindennap van előadás, a közönség várja azt a jókedvű embert, aki rendszeren elő szokott táncolni csörgő sípkában, mert elvégre is a közönség azért közönség, hogy mulasson, a bohóc azért bohóc, hogy mulattasson.

Oh, bizonyonyal mindannyian ilyenek vagyunk: a vig embert szeretjük jobban. Valaminthogy az ember jobban szereti a derűs napot, mint a sötét éjszakát. Ez a lélekben van. Készségkülön van benne valami önzés is. A vidám ember bőséges jókedvét szétszórja köztünk, a szomorú ember pedig szomorúságot visz mindenhova. S istenem ki nem szereti jobban a nevető dalt, mint a megrázó sirást.

Szegény szomorú ember, rossz az ő dolga mindenképpen, látni utón utófény, hogy nem szívesen látott vendég, kerülük, mint a fájdalmas bajokat szokás kerülni. De látom én az életben igen sokat, hogy ezek a szomorú emberek egymással se igen férnek meg s belekapaszkodnak a vidám emberekbe, néha sokkal görcsösebben, mint mások, mert nekik több kell vízből, több a napból, a derűből, több sokkal, mint másnak, aki náluk szerencsésebb.

Az egy egész hajsza, a hogy a szomorú ember lázasan futkos a magányból, keresve a jókedvű embereket, a kik őt kevés percokra derűs világukba bepillantani engedjék.

* A fenti meghatározás tárczát Békeffy Antal fiatal íróársunk írta, ki fája szívvel gyászolja kedves nejét: Kükem ez egy Vilma fiatal művésznő elhunytát. A jeles művésznő a debreczeni színháznak is sok ideig tagja volt.

akarnak visszavinni, miért nem nyitnak egy orthodox páholyt, s miért nem írnak át a megyék helyett a máramrosi és beregi zsidóság, ezek talán szer lennének ahhoz, hogy a szélsőbalival szövetkezve, a haladás szekerét hátrafelé hozzák. Viszonzásul talán nem is követelnék sokat. Es vajjon miért nem tehetnék ezt meg azért a hazáért, melyet, mint a máramrosiak és beregiek a messiási korszakot, visszaakarnak varázsolni?!... E móddal legalább szimbolikus kifejezése is lenne annak az álláspotnak, melyet a 19-ik század végén elfoglalnak.

De meg, hogy miféle nagy zsenl-sztrájkot lát abban valaki, hogy a megyéket parciális érdekeik védelmére sorompóba késztesse, — alig bírjuk megérteni. Mert hiszen, ha arról van szó, hogy valakitől valami, régi idők óta gyakorolt és megszokott előjogot, habár a közérdek javára is, de elvegyünk, még ha kárpótlásban részesítjük is érte, hát bizony alig találunk arra esetet, hogy az ilyen, magát megrövidítetténi vélt akár egyesületet, akár testületet, föl ne lehetne igazgatni arra, hogy jogai megvédése tekintetéből sorompóba lépjen. Bizony a jobbágyság eitörése se ment volna keresztül oly határozott akcióval, ha a forradalom pressziója nem állt volna háttérben s az ősi jog megvédésére oly energikus támogatót találtak volna az illetők mint amilyennek mutatja magát jelenleg a szélsőbali.

Hát a regále megváltási ügyben nem szekerészárná érkezték a kormányhoz a feliratok? Avagy volt még olyan reformkérés, mely ellen mozgalmat ne indított volna az ellenzék? De hát istennek hála, csak megbirkóztunk velük valahogy.

Hanem a szélsőbal így magára hagyatva még nem járta az ellenzéki tánczot mint most. Vagy a balközépben, vagy a mérsékeltékben, de még mindig

Ez így van mindaddig, míg el nem fárad, nagyon el nem betegeskedik a lélek. Az ilyen aztán jobban érzi magát csakugyan egy sötét zugban. A hol emberhangot nem hall, az egész társas, a mit elbir, az egész öröle.

Jóságos Istenem, soha se jó vissza az az idő, mikor én gyönyört éreztem egy egészséges, teli szájjal harsogó nevetés hallásán. Az én dicsőségem az volt, ha láttam egy ember arcát jóízű mosolyra derülni, mikor az én szelid kedvem lenyomtatott bohoczkodásait olvasta. A mióta írok, mindig is úgy voltam, hogy mindig nevetetni akartam, ha másképen esett ki, nem rajtam mult.

Méha az ember bohócnek készül és végül tragikus lesz belőle. — Olyan amilyen Igy jártam én. És szeretném, ha költő lennék, akinek szabad saját fájdalomról énekelni.

Eszembe jut, milyen kiváltságos privilegiumnak van a költőknek abban, hogy akár örökké a saját nagyrabesült énjükről szóljon a daluk. Nekik szabad s nekik jól áll elmondani a világnak: mi fája, hol fája? Bizalmasan élénkeheti szerelmét, boldogságát, rimekbe szedheti örömeit s ha magharagzik a világra, összeszedhatja. Összeszedje ez a nép az istent is, ha nem kedvére rendezi be a világot.

Mindennapi embereknak, nekünk nem szabad ilyesmit tenni, magbotránkozónak rajta, azt mondják: pitezra viszi ez a bolond ember az ő privát dolgát. Nem vagyunk rá kíváncsi.

Csak a költőnek van jussa a közönséggel közölni az ő szomorúságát, hogy milyen az ő sorsa, hogy rendszeren éhes, hűe, vagy ocsafa a kedves, ah, tán épen meghalt a párja, miért sir, miért akar meghalni?

Szegény szomorú ember, oh de rossz az ő dolga, hogy nem született költőnek: a bá-

akadt párja, most azonban élénkelheti: Csak magam járom egyedül!..

Es nagy szomorúságában mi telhetik tőle, minthogy a diktatúrára adja az ő fejét, s mint a magát Budapestben nemrég, Stambulovnak állító ember, a szélsőbal is, legkevesebb, azt hiszi, hogy ő a világ közepe. Ő a nap, amely körül az országnak forognia kell, De amint hogy mikor valaki az öntetszésnek már ebbe a stádiumába jutott és nem vihette sokáig, a mondók vagyunk, hogy a szélsőbali „diktatúrának” napja is lefelé fog indulni. A megyék voltak az ő fészkeik. Ezért a nagy megindulás.

G. B.

A konvent negyedik napján a közjogi bizottság előterjesztéseit folytatták. A lelkészek és tanítók egyenes adójának behajtási módjával foglalkozik a pénzügyminiszter s az e tárgyban kiadandó miniszteri rendelet tervezetét megküldte a konventnek véleményadás végett. A rendelet szerint a lelkészek és tanítók egyenes adóját az egyházak fizetik s a rendelet ez irányban utasítja a pénzügyi közegeket. A mult évi konvent e tárgyban meghatalmazandónak határozta az egyházkerületeket s ma mind a négy egyházkerület véleményét felolvasták s miután a min. rendelt ellen kifogás: egyik sem emelt, azt azzal a megjegyzéssel küldik föl a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a rendelet megfelel a konvent kívánásainak. A közjogi bizottság négy vallásügyi esetben tesz jelentést és mond véleményt. A közjogi bizottság javaslata az, hogy minden előforduló esetben az elkeresztelések tárgyában kiadott miniszteri rendelet értelmében járjanak el az egyházkerületek, az előfordult esetek megtorlatassanak és anyakönyvi kivonatokat közigazgatási uton is is, ha másképp nem lehet, követelhessek ki. A konvent a javaslatot egyhangulag hozzájárult. A konvent szombaton befejezte tárgyalásait. Utolsó ülésén több fontos kérdés került napirendre. A bírói és ügyvézi szervezetről szóló törvényjavaslat aktualissá tévén a jogi képesítés kérdését, a konvent felterjesztést fog intézni a miniszteriumhoz, hogy a bírói és ügyvézi kvalifikáció olyan legyen, mint az ügyvédi és nem kisebb foku és hogy a tudorság a jövőben ne legyen

kötelező az ügyvédekre nézve, hanem csak mint egyetemi magassabb kitüntetés szerpeljen. A görögnyelv fentartásának kérdését a zsinat elé viszik. Az 1790-91-ik törvény évszázados évfordulóját a testvér ág. ev. egyházzal egy időben akaják megülni. A vidéken mindenütt a zsinat megnyitása előtti vasárnapon tarthatóak meg az ünneplőt. A zsinatot még ez évi decemberben óhajtának megtartani. A részleteket a két egyház püspökeiből és gondnokaiból álló bizottság fogja megállapítani.

A regále megváltás összege. Vekerle pénzügyminiszter most már néhány csekélyebb fontosságú község kivételével az összes regále-megváltási igények felett véglegesen határozott. Csak még 22 községnek, hol azonban vitás kérdés, hogy vajjon a községet vagy magánosokat illet-e a kártalanítás. mint ez például Ujpestnél van, kellett a megváltási összeg megállapítását függőben hagyni. Összesen, ideértve a kincstári regáljogokat is 228 1/2 millió forintt állapított meg Magyarország regáljog megváltása fejében. Ezenkívül a belügyminiszter Horvátország részére kerék 16 és fél millió forintot állapított meg megváltási összegül.

Osztárk trónbeszéd. Ő Felsége a király szombaton nyitotta meg az új Reichsrathot. Trónbeszédében a belügyi kérdések érintése után fontos nyilatkozatot tett a békéről a következőkben: Minden kormány részéről oly biztosítékot kapunk, a melyek a béke fentartását, fáradozásait leglényegesebb feladatának nyilvánítják. Ez, valamint a barátságos viszony, melyben valamennyi hatalommal állunk, feljogosít engem ama remény kifejezésére, hogy a béke éveinek sorozata, melynek a monarchia eddig örvendett, tovább fog tartani és meg fog adatni önöknek, hogy zavartalanul a rájuk váró munkának szentelhessek magukat.

A vöröskereszt-egylet debreczeni fiókjának évi jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A magyar Szentkorona országai vöröskereszt egyletének Debreczen városi választmánya az 1890 dik évről következőkben teszi jelentését.

Az ő szegény szívének ez a szenvedés az egyedüli vigasza.

A szomorú emberek közt ilyenek is fős számmal vannak: hogy úgy fejezzem ki magamat, az önkínzó, a kik mindent gyűlölnék, a mi vigasztalást nyújt, gyűlölik a vidám embert, egy messziről hangzó nevetés megüti a szívüket, bántja őket egy mosolygó arc, nem kell nekik semmi, csak szenvedés, lelkileg vesszőzik magukat, mentől jobban fájjon a seb a szíven, mentől jobban vesződjék a lélek tengeremly bánatában. Ez esik jól, ez a gyönyör.

S egyszer csak ezek a szomorú emberek úgy hajszolják, keresik lázasan a szenvedést, mint más embertársuk, a kinek könnyebb a szíve, hajszolja az örömeiket.

Ezek a szomorú emberek, tudom, soha se siratják meg Pán halálát. Valaminthogy soha se fogják szétesztani embertársaik közt az ő bánatukat, mások nem szívesen vennék, ők nem szívesen adnák.

Egy súlyosan megbesztett szívnek szükség van a maga bánatára.

Ah, szerelmes lehet az ember gyakran a saját fájdalomra.

Csak elegendő boldogtalanság kell hozzá. Siron tul is élő szerelem, meg nem gyógyozható gyász, meg nem gyógyítható seb, meg nem siratható siralom, örökre lecsukott szempár, keresztbe fektetett kicsi hideg kezek, meg nem mozduló szerelmes szív, soha többet ki nem nyíló édes szájaeska, megmerevült parányi lábak... ezek kellene hozzá...

Azért soha sajnáljuk a szegény bohócot, a kiről az ismeretes érzékeny mesét emberemlékezet óta írják. Mert a bohócnak, mikor vérző szívvel tótágot áll, jól esik a szenvedés.

Ez a szenvedés hidalja át közelebről, egyre közelebről számára az eget, a hol kedvese vár reá.

Békeffy Antal.

1. Az 1889-dik évi hányadról, illetőleg a központi pénztár illető 152 frtról a központi igazgatóság nyugtáját leküldötte; a pénztári számadást pontosnak találta s a városi választmány tevékenységéről elismerését nyilvánította.

2. A vagyontalan járó bétegek ingyenes orvosi segélyben részesítése végett felállított tervezett nyilvános rendelő intézet — polyklinika — még életbe nem léptetve, a megszavazott segély összeg 1890-ben kiadható nem volt.

3. Az 1890 május 9-én Budapesten tartott országos közgyűlésen egyik elnökünk Gróf Bethlen Mikó Róza ö méltósága és városi választmányi tag Gráll Józsefnek Kalka Teréz ö nagysága képviselték fiók egyetünket.

4. Helybeli lakos Somosi Józsefné, Gróf Bethlen Mikó Róza ö méltósága közre működése folytán, Kolozsváron az egyet költésén betegápolónak kitanítatván, havi díja 20 frtban megállapított, s béke idejére, a szakértő ápoló nő igénylő közönség rendelkezésére bocsátott.

5. Fiók egyetünk tagjai, kik tagsági díjjaikat lefizették — 1890. december 31-én következő számban voltak:

a) Alapító, 20 frttal vagy azon felüli összeggel 45.

b) Rendes tag, egyszersmindenkora 10 frttal 85.

c) Rendes tag, 1 frt vagy azon felüli évi díjjal, 6 évi kötelezettséggel 289. Összesen 419.

6. A városi választmány a tagok gyűlésében a lefolyt évből tevékenységét nem fejtették ki, mert társadalmuk főleg az erdélyrezi közmivvelődési egyesület érdekében előmozdítására fordította figyelmét, s ezen egyesületnek, melynek feladata a magyar állam eszme megszilárdítása s a magyar nemzeti szellem és műveltség terjesztése — Debreczen városi és Hajdu megyei fiókjait ittnél élénk részvétel meg is alakította.

7. Az 1890-ik évből pénzületi adományokkal járultak fiók egyetünk pénztára javára:

a) A debreczeni takarékpénztár 20 forinttal.

b) Az „István“ gőzmalom részvény tansulat 10 frttal.

c) Gróf Bethlen Mikó Róza ö méltósága utján egy társaskör mulatsága alkalmával begyűlt és befizettetett 45 frt. — Összesen 75 frt.

8. Egyetünk pénztárnok Zádor Lajos ur által összeállított s számvizsgáló bizottsági tag Dalmy Kálmán ur által ellenjegyzett számadási kivonat, illetőleg fiók egyetünk 1890. évi bevételének és kiadásainak csoportosítása BB. alá mellékeltek, mely szerint a központi pénztár illeték 150 frt, fiók egyetünk pénzkészlete pedig 1598 frt 47 krt. tesz.

Itten megemlítendő, hogy az 1890. május 9-én tartott országos közgyűlés, a rendes tagok által fizetendő 1 frt vagy azon felüli évi díjak 5%-kát állapította meg az 1890. évre a központi pénztár részére hányadról. Az emelt 1598 frt 47 krt. pénzkészleten felül fiók egyetünk leltári készlete 549 frt 55 krt képvisel.

9. Végül megemlítendőnek találjuk a központ vezetéseben történt nevezetesebb változásokat, melyek a fiók egyeteket is érdeklik, jelesen:

a) Ivánka Imre gondnok ur — hanyatlott egészségi állapotára és megváltozott körülményeire tekintettel — 1890. május 9-én lemondott.

Az országos közgyűlés mely sajnálatát fejezte ki az ő távozása folytán, és azon elvülhetlen érdemeiért, melyeket gondnok ur az egyet szervezése és felvirágoztatása körül 11 évi fáradhatlan sikeres és alkotó közreműködése által tanusított, a legmelegebb hálaírást és elismerését nyilvánította, egyszersmind elrendelte, hogy az ő életnagysága arcképe az egyet költségén elkészítve, az Erzsébet kórházba — mely Ivánka Imre ur alkotó szellemének maradvány emléke — elhelyeztessék, melynek is leleplezése 1891. január 10-én a díszteremben ünnepélyesen megtörtént, — az egyet gondnokai pedig dr. Darányi Ignác országgyűlési képviselő ur lett megválasztva.

b) Gróf Károlyi Gyula a magyar vöröskereszt egyet nagyérdemű elnöke 1890-dik november 23-án elhunyt.

Az ide is eljuttatott távirati tudósítás folytán, szinte táviratilag fejezte ki az elnökség a nagy veszteség felett a Debreczen városi választmány sajnálatát, a gyászolagot a fiók egyet helyiségét magában foglaló épületre a temetés napján kitűzette; s a temetésen — mely Budapesten november 25-dik napjára lett kitűzve, s mely sikalommal Károly Lajos főherceg, védnök helyettes ur ö császári és kir. fensége is megjelent méltóztatott, — a városi választmányt gróf Bethlen Mikó Róza ö méltósága képviselte.

A korán elhunyt nagyérdemű férfi helyébe, miután az 1891. január 10-re a fővárosba összehívott rendkívüli közgyűlés a központi választmány hiányzó tagjait kipótolta a kiegészített központi választmány az alapszabályok 27 és 28. §-ai értelmében, az egyet elnökül gróf Csekonics Endre urat választotta meg, mely választást ő cs. és apostoli kir. felsége 1891. január 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyta méltóztatott.

Ezek után méltóztatott a tisztelt közgyűlés

a) a városi választmány ezen jelentését

tudomásul venni s pénztárnok urat az 1890. évi számadás terhe alól felmenteni.

b) A városi választmányi kilépésre kötelek tagjai helyeit, az alapszabályok 11. §-a és a központi utasítás alapján, választás utján betölteni.

c) Az 1891 május havában tartandó országos közgyűlésre kiküldendő 2. képviselőt megválasztani.

d) A közgyűlésről vezetendő jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tagot kiküldeni, — végre

e) A netalán teendő javallatokat tárgyalni.

Kelt Debreczenben, 1891. április 8-án tartott városi választmányi ülésből.

A városi választmány.

Közgyűlések.

I.
A vörös-keresztgyelet debreczeni fiókjának közgyűlése.

— április 12.

A vörös-keresztgyelet debreczeni fiókjának évi rendes közgyűlése szombaton d. u. 3 órakor tartott meg a városi háza nagyertermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Gr. Bethlen Mikó Róza elnökségök alatt; a jegyzői tollat Márk Endre vezette. Jelen voltak az elnökökön kívül: Simonffy Imréné, Kaszanyitzky Endréné, Varga Ferenczné, Dr. Medve Kálmáné, Nánássy Lászlóné, Kovács Dánielné, Leéb Pálné, V. Szabó Jánosné, Desseő Szabó Mariska, V. Szabó Anna, Rösszler Gabriella, Matkovich Anna, Segesváry Irén, Holländer Gyuláné, Paksy Imréné urnök; Karap Móricz, Sággy Gyula, Dr. Sárváry Gyula, Zádor Lajos, Balogh Ferenc, Holländer Gyula, Tóth Lajos, Koszorus Lajos, Gr. Vay Dániel, Kiss Sándor, Vecsey Imre Dr. Medve Zoltán.

Az évi jelentést Karap Móricz olvasta fel, mely egész terjedelmében tudomásul vétetik. A jelentést lapunk máshelyén közöljük. Fényeri Zádor Lajos fiók egyetünk pénztárnok a felmentvényt megadja és buzgó működésért egyhangulag köszönetet szavaznak.

A választmányi tagjai kiorsósoltanak: Kovács Dánielné, Leéb Pálné, Nemes Kálmáné, Simonffy Imréné, Szögyény Jánosné, V. Szabó Jánosné, Boczkó Sámuel, Csanak József, Hajdu Gyula, Karap Móricz, Kiss Sándor, Szabó Kálmán, Tóth Lajos.

Usterlamm Ernőre elhunyt választmányi tag helyébe Géresi Kálmán hozatik javaslatba, valamint Szorkolai Sággy Gyula, vasuti üzletvezető a választmányba szintén ajánlatik.

A szavazás eredménye az lett, hogy 27 szavazattal a kiorsósolt tagok és az újonnan ajánlottak megválasztottak.

A budapesti közgyűlésen fiók egyetünk képviselőül gróf Bethlen Mikó Róza és Simonffy Imre kir. tan. polgármester társelnökök küldetnek ki.

Jegyzőkönyvhitelesítőül Dr. Sárváry Gyula és Vecsey Imre urakat választják meg. Olvasottat dr. Ujfalussy József és dr. Kenéz Gyula beadványa, mely szerint a már megszavazott 100 frt segélyt a megnyitandó polyclinica részére kiutalványozni kéri. A közgyűlés a kérés teljesíti.

Vecsey Imre felolvasta Balogh Ferencnek a vöröskeresztnek működéséről Genfben megjelent riportát ismertetését.

Balogh Ferencnek a szíves ismertetésért köszönetet szavaztak.

Az elnökség a tagok névsorának kinyomatásával és azok szétosztásával megbízatik. Márk Endre indítványára gr. Bethlen Mikó Róza ö méltósága, a női választmány elnökjének egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak.

II.
A debreczeni Polgári Kaszinó vasárnap délelőtt tartott évi rendes közgyűlésén Karap Móricz elnököl; a tagok igen nagy számmal jelentek meg.

A Wessprémy Zoltán titkár által felolvasott évi jelentésből közöljük a következőket. — Bevétel. Előrehozott 1889-ről 1312 frt 1 k. bevétel 1890-ben 8842 frt 24 krt, takarékpénztárból kivett 500 frt, összesen 10654 frt 25 krt. Kiadás s volt 8869 frt 60 krt. takarékpénztárba betéte 1240 frt, összesen 10109 frt 60 krt. Kézzpénz maradvány 544 frt 65 krt. Pénztári vagyon 3023 frt 31 krt. A ház a lap állása a 11336 frt 83 krt. az egyet felügyelete alatt álló Kazinczy alapítvány állása, a melynek kamataiból a kaszinó által évenként kitűzött pályakérdésekre a főiskolai ifjak által írott pályaműek jutalmaztatnak, 3459 frt 19 krt. abból pályadíjakra 104 frt 50 krt adattok ki. Boka Károly sűrű alaplól fennmaradt 72 frt 82 krt. mely egy zenedei alapítványra tökécsittek. — A rendes tagok száma az év végén 305, vidékiek 29; rendkívüliek 6; katonai tisztikarból 37, az összes létszám 379, mely az előző évből 29-czel kevesebb; az apadás katonatiszt és tanuló-tagokra esik; a rendes tagok létszáma ellenben 18-czal szaporodott.

Az egyet könyvtára 2287 kötetben 1949 db. önálló tiszta magyar nyelvű műből áll. A könyvtár gyarapítására 182 frt 85 krt. hirlapokra 575 frt 62 krt fordítottak. — Járt 32 magyar, 9 német s 3 francia lap. Az egyet belételeiben más kiemelkedő mozzanat azonkívül nem merült fel, hogy a nagy termet a háztulajdonos takarékpénztár egy emeletnyi magasságra vettette, a mi 300 forint béremeléssel jár. A választmány a helyiséget

most már 10 évre bérelte ki évi 1800 frtért, magára vállalván az adóviselést is. — A választmányból ezuttal kilépnek sorrend szerint: Szepesy Antal, Nagy Károly, Szepesy Gusztáv, Riekl Antal, Budaházy Endre, Armós Bálint, Bay Gábor, Dr. Varga Géza, Géresi Kálmán, Békessy László, Szögyény János, Ferenczy Lajos.

Ezek után felolvastak az 1890. évi pénztári számadások, a számvizsgálók jelentésével együtt; a közgyűlés a választmány jelentését örömdetes tudomásul vette. Dalmy Kálmán pénztárnoknak és a házalap kezelőjének Szepesy Antalnak előismerése kifejezése mellett a felmentvényt megadta.

Az 1891. évi költségvetés 9073 frt 8 krt. kiadással és 9080 frt bevétellel irányoztatott elő. A bevétel tételei a következők: tagsági díjak 4500 (4221.12*), kártyából 3300 (3314), kamatok 60 (83.81) színházi páholy 450 (428.60), hirlapeladás 100 (103.10), felszerelvények eladása 50; összesen 9080 frt. (8771.05).

A kiadás tételként: kártyavásárlás 700 (712.50), tekeasztalra 150 (189.92), hirlapok 580 (575.62), színházi páholy 600 (600), könyvtár 190 (182.85), tisztai és szolgaszelvények 2331 (2331), szolgák ruházata 160 (152.65), lakbér 2062.08 (1664.17), világítás 1100 (1099.26), fűtés 300 (304), költségek 700 (758.19), butor 100, rendkívüliek 100, felszerelvények — (130.44), jótékony célú adományok — (10), dominó — (4), összesen 9073 frt 8 krt. (8714.60).

A tisztikar alapszabályszerűleg lemondván, következett annak újjalakítása, melynek vezetésére koronköl Szepesy Gyula s Zoltán kérték fel. — Elnökké újból Gyula s Zoltán, titkárak pedig Móriczot kiáltotta ki a közgyűlés, melynek határozatát küldöttség vitte meg neki s a kaszinó egyetelmű lelkesedéssel kifejezett akaratát Komlóssy Arthur tolmácsolta.

Karap Móricz zajos éljenzés közben újból elfoglalta az elnöki széket, miután — mint mondá — nem tud módot találni, hogy megváltjon e tisztségtől, bár minden vágya erre ösztönözte. Vezérelve ugyanazok maradtak az egyet vezetésében, a melyeket három évvel ezelőt kifejtett; mert úgy van meggyőződve, hogy azok jöbök bizonyultak s azok a kaszinó tagjainak közhelyeslésevel találkoznak. (Lelesz éljenzés.)

A tisztikar többi tagjai is az eddigiek maradtak, kivéve Kiss Sándort, a ki semmi körülmények között sem volt hajlandó az elnökséget újból elfogadni. Közfelkiáltással megválasztottak a lelkészek: Komlóssy Deszö; titkár: Wessprémy Zoltán, ügyvéd Komlóssy Arthur, pénztárnok Dalmy Kálmán, számvizsgáló Kövy Lajos.

A választmányba a kiorsósolt tagok ismét megválasztottak. Wessprémy Zoltán indítványára a mult év folyamán kilépett Szűcs István nyug. kir. törvényszéki bír., a m. tud. akadémia levelező tagja, az ő fényes irodalmi érdemeire tekintettel, a ki a kaszinó ötvenéves történetét is megírta, egyhangulag tiszteletbeli taggá választott.

Szepesy Gusztáv az iránt kér felvilágosítást, hogy az alapszabályok erejénél fogva vagy közgyűlési határozattal a belépő elnökök, a lelkészek nem volnának-e a választmány tagjaiul tekinthetők?

Karap Móricz válaszolja, hogy ilyen intézkedés a megújított alapszabályokban nem foglaltatik. — Hanem miután a f. évben a tagok számának új tekintélyes elemekkel való növekedése várható, intézkedés tétetik a választmányi tagoknak 24-ről 36-ra való emelése iránt. — Ez által több érdemes egyén kaphat helyet a választmányban.

Szepesy Gusztáv kijelenti, hogy a választmányban annak idején indítványt fogtenni.

A közgyűlés 12 órakor végződött.

Napi hírek.

Tájékoztató.

Nagy setahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4 órakor a „Margit strand“ nagyertermében. Muzeum a kollegiumban nyitva van vasárnaponként délelőtt 10-től 12-ig.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig. Nyilvános olvasóterem a kollegiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-7-ig.

Apr. 15. E napig egyes adók és a hátralékok befizetendők, hogy a polgári választási jogukat gyakorolhassák.

Apr. 17. A vörös-kereszt egyet hajdu megyei fiókjának közgyűlése a városi házában.

Apr. 18 és 19. Debreczeni lövészenyek. Május 5. Királyi táblák működésének megkezdése. Május 9. Nyomdász majális a „Margit“ strand díszterében.

— Gróf Zichy Géza és neje a debreczeni Zichy jubileum emlékére 300 frt kegyes alapítványt tettek a következő alapító levél kíséretében: „En aulított a debreczeni rom. kath. egyházi bizottság kezelése s a nagyváradi lat. szert. püspök felügyelete alá 300 az az háromszáz forint örök alapítványt tesztek le oly ezéiből, hogy anok évi kamatai minden évben a husvéti ünnepet megelőző napon a debreczeni prépost plébános által ajánlott egy szegény (több gyermekkel telhet) családnak husvéti ajándéku adassék ki. Ezen összeg

(—)be tett számok az 1890. évi tényleges pénztári eredményt fejezik ki.

Zichy — Karátsonyi alapítvány név alatt kezeledő. Kelt Tetétlen 1891. április 7. Gróf Zichy Géza és neje Karátsonyi Melanie. A kegyes grófné, ki az emlékezetes napok alatt a prépositi szerény laknak volt vendéke, ily nemes módon és bőkezűleg fizette meg a szállásbért, s ezáltal századokon keresztül minden évben egy-egy szegény családnak édesítette meg a husvéti ünnepeket. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a jubiléus színházi előadások bevételeiből körülbelül ezer forint marad a kollegiumban és a zenedében létesítendő Zichy-alapítványokra. Az elszámolás azonban még nem befejezett.

— Sajnálatos baleset érte ma hajnalban a helybeli r. kath. egyház szeretett prépost-plébánosát Szakszó Rezsőt. Ballábát felborult kocsija eltörte, úgy hogy hetekig lesz kénytelen az ágynál őrizni. Nagyvárada akart utazni a hajnali vonattal, s midőn kocsiján az indóházhoz ment, a kocsi neki hajtott egy jeltelenül hagyott homokbucskának (az utózt most köcsök) s a kocsi felborult. Borulásközben a kocsiból kiugrani akaró prépostra a kocsi egész súlyával reá esett s bal lábát a bokáján eltörte. A láb nemcsak zúzódást, de ösöntörést is szenvedett. A legmélyebb részvétellel viseltetünk a szeretett prépost-plébános sajnálatos balesete iránt s megbotránkozunk azon vétkes gondatlanság felett, hogy a legnépesebb forgalmu utcán éjjelre jeltelenül hagynak burkolás alatt lévő részeket. Boczkó Sámuel főkapitány a fenálló szabályrendeletre hivatkozással azonnal megindította a vizsgálatot, hogy az, a ki a gondatlan mulasztás elköveté, megbüntethető legyen.

— Márk Endre ügyvéd úrtól a következő sorok közlésére kerettünk fel: „Tekintetes Szerkesztő ur! Becess lapja szombati számában szívesen sorokban emlitte meg a tisztelt szerkesztőség újdonsági rovata azon körülményét, hogy a „Debreczen-Nagyvárad i. E. r. t. s. i. t.“ teletős szerkesztőségének elváltására felszólítottatvan, azt elfogadtam. Az is mondatik a személyemet telbecsülő rokonszenves értesítésben, hogy ez által a szóban forgó lap egyszerre előkezo niveaua emelkedik. — Kétségtelen, hogy az előlegezett rokonszenves, a miben a helybeli sajtó kiváló munkásai legnagyobb része ezen változást eddig is reszesiteni szives volt, nemcsak nekem, de velem együtt anyagi érdekre való kiállítás nélkül vállalkozott, csak ösztönzésül, bátorításul szolgálhat arra, hogy vállatunknak időnk és erőnkhez mérten megfelelni törekedjünk. Sietek azonban az igazságnak is megfelelően, valamint az ügy érdekében is tudani tek. Szerkesztő urat arról, hogy éreze egyszerűségem s a hirlapiról téren való járatlanságomat, a teletős szerkesztőségnek a tolyó évi május 1-től kezdve leendő elváltására csak úgy vállalkozhattam, hogy a lap eddigi szerkesztője Szombatházy János ur annak továbbra is belmunkatársa leendő, s hogy továbbá főmunkatársakul Harmath Gergely főreáliskolai és Nagy Zsigmond ref. főiskolai tanár urakat megnyernem sikerült, hogy ezen kívül a lap kiadója a lap keretén belül a szellemi munkálkodásra nagyobb tért biztosított. Végül úgy nekem, mint főmunkatársaimnak teljes reményünk van ahhoz, hogy lapunk dolgozó társaiaként mindazokat megnyerni s a legregibb magyar lap részére támogatásokat biztosítani szerencsések leszünk, a kiket kibocsátandó programunk előt haladéktalanul e végből felkérésünk. Megköszönve és az ügy iránt kikérve továbbra is szives rokonszenvét, — vagyok, Debreczen 1891. április 12, kiváló tisztelője Márk Endre.

— E. m. k. e. A debreczeni pinceszegylet beépett az Erdélyi magyar közmivvelődési egyet alapító tagjai sorába.

— A Polgári-kör választmányának tegnapi ülésén bejelentette az elnökség, hogy a kör módosított alapszabályai jóváhagyási záradékkal a belügyminiszertől, visszakerestek. E módosítás arra vonatkozik, hogy a tagsági aláírások az egyet fennállásáig kötelesek, azonban irásbeli előleges bejelentés után kiülehet lépni az egyetből. Az alapszabályok a tagok közt leendő kiosztás végett kinyomatattak.

— A dob. kollegium bölcsészeti tanszékére, mely Thót Ferenc lemondásával üresedett meg, a pályázatot kihirdették. E tanszékhez a bölcsészeti encyclopaedia, bölcsészeti történelme, jogbölcsészeti, bölcsészeti erkölcstan, esztétika tanítása van kötve. A jogbölcsészeti előadása csak addig lesz kapcsolva a tanszékhez, míg egy új jogtanári szék állittatik fel, akkor aztán a jogbölcsészeti helyett más bölcsészeti, és pedig főleg neveléstanai tárgyak előadására lesz kötelezve a megválasztandó tanár. A tanári fizetés 1400 frt. 300 frt. lakbér vagy esetleg természetben lakás; Debreczen városától 34 km. tízfára beszállítva és 63 frt bordeputatum. A tanszék a jövő iskolai év elejével foglalandó el.

— A jog és pénzügyi bizottság szombaton d. u. tartott üléséből a mérnöki hivatal új szervezetét és a nagy kölcsön fölvetését tárgyalta, miután azokra nézve a belügyminiszter számos észrevételt tett. A mérnöki hivatal új szervezetére vonatkozólag legfontosabb kívánása a miniszternek az, hogy az építé-

szeti osztály legyen, a vett föl, a szervezeten köré részben a színházról a telté jóváhagyásul kért gyűlés elé.

— K. Miklós nyak 40 év működése díjmentesen

— E. vetkező

Gáspár I. hogy Kut értékesítve a p. sze jén vissza

— K. zenedei az nagyát az gos magya pesten meg sében őt a gos dalár pályamű b választotta demlett ki

— K. tegnapi a azonban h az meg, a k A tárgys volt felvé lak építész

— E. mas iparos Hajdu-Nán P o p o v i és volt ker Er z s i k

— K. asszony a darab ért

— A. Szigoró a dolgokról tájékozódó sajnós esee gym. 6-ik akarta m sikerült n előttünk a len fura v azokat az zették. H

— K. szék folyta v a g y o lap találó az argume felhasznált apadhatatl lett akart épen ugy a diákocsk életben m

— u. délután m életének. I revolverre Alitóltag b lépésre.

— E. óvónó he keres. Lav

— S. a domesik Monostor- 100—100

— A. esa, Gábor csencs egy frttal seg

— A. iskolai év madában é neteléről é igazgató t kerületi t

— A. mult évi u korona o összesen 9 között 673 száma az kezölge os mesváron beben 31

— Z. Zágrábban don 1938, 1730, Misk városan 16 Gyulafehé

ny név alatt ke...
april 7. Gróf...
Melanie". A...
etes napok alatt...
vendéke, ily...
ette meg a szál...
keresetül minden...
adnak édesítette...
zel kapcsolatban...
színházi előadá...
er forint marad...
ben létesítendő...
számolás azonban...
te ma hajnalban...
zeretett post...
söt. Ballábát...
gy hogy betekig...
h. Nagyváradra...
attal, s midőn...
a, a kocsis neki...
hagyott homok...
övezik) s a kocsi...
és csiből kiugrani...
és sulyaló ré...
elűrt. A láb...
st is szenvedett...
etünk a szeretett...
alesete iránt s...
gondatlanság...
forgalmu utozán...
kolás alatt lévő...
főkapitány a...
kozással azonnal...
hogy az, a ki...
vette, megbün...
rtól a következő...
el: "Tekintetes...
ombati számában...
meg a tisztelt...
ta azon körül...
Nagyvárad i...
tővégenek elvál...
ogadtam. Az is...
csuló rokonszen...
a szóban forgó...
a emelkedik. —
ett rokonszeny...
váló munkásai...
zást eddig is...
ak nekem, de...
e való kiállítás...
önzésül, bátor...
atunknak idők...
ni törekedjünk...
is megfelelően...
s tudani tek...
ezve egyszerűs...
áratlanságot, a...
lyó évi május...
sára csak úgy...
digi szerkesztője...
vábbra is bel...
rabbá főmunka...
reális iskolai és...
tanár urakat...
en kívül a lap...
szellemi műn...
tositott. Végül...
rsaimnak teljes...
lapunk dolgozó...
ni s a legérgebb...
okat biztosítani...
k kibocsátandó...
nál a végből...
az ügy iránt...
okonszenvét, —
ilis 12, kiváó...
eni pinczér-egy...
közművelődési...
nyának tegnapi...
g, hogy a kör...
gyási záradék...
száérkeztek. E...
hogy a tagsági...
ig köteleznek...
ntés után kiü...
lapszabályok a...
gett kinyomat...
észeti tanszé...
adásával ürese...
lették. E tan...
oedia, bölésé...
bölcsészeti er...
yan kötvé. A...
dig lesz kap...
új jogtanári...
jogbölcsészet...
ig főleg neve...
z kötelezve a...
fizetés 1400...
természetben...
km. tűzifa...
m. A tanszék...
landó el...
ság szombat...
ki hivatal...
főlvételt tár...
belügyminisz...
nérnői hivatal...
legfontosabb...
ogy az építé-

szeti osztály vezetője képesítéssel bíró építész legyen, a mit a közgyűlés a szervezetbe nem vett föl, továbbá kívánja a miniszter, hogy a szervezetbe az egyes szakosztályok működési köre részletesebben elősoroltassék. — A miniszter a nagy kölcsön első részletének főlvetelét jóváhagyta, de néhány felvilágosítást és pótlást kér. Mindkét ügy a legközelebbi közgyűlés elé kerül.
— **Kitüntetés.** O Felsője a király Babó Miklós nyugalmazott pénzügyi számvizsgálónak 40 évet meghaladó buzgó és sikeres működése előismerésül a szántanácsosi czimet díjmentesen adományozta.
— **Erdekes hír.** Ma délután a következő táviratot kaptuk Budapestről Gáspár Imre úrtól: „Kérem ma közölni, hogy Kutasi ur saját kiváló tehetségeit értékesítvén a „Debreczeni Hírlap” szerkesztésébe, ettől május elsején visszalépek. Gáspár Imre.”
— **Kitüntetett karmester.** Hitesy Lajos zenedei tanárt és a debreczeni dalegyet karagát azon kitüntetés érte, hogy az országos magyar daláregyesület legközelebb Budapesten megtartott igazgató választmányi ülésében őt az 1892-ik évben megtartandó országos dalárünnepélyre beérkezett 24 versenypályamű bíráló bizottsági tagjai közzé megválasztotta. Szívünköl gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez.
— **Presbyteri közgyűlés** volt hirdelve tegnapi a ref. egyháznál. A presbyter urak azonban határozatképes számmal nem jelenlevén meg, a közgyűlés két héttel elhalasztatott. A tárgysorozatba néhány igen fontos ügy volt felvéve: iskolai épületek emelése, lelkész lak építése stb.
— **Eljegyzés.** Városunk körékvő szorgalmas iparos Tolnay Dániel folyó hó 12-én Hajdu-Nánáson tartotta eljegyzési ünnepélyét Popovits Gábor ur városi bizottsági tag és volt kereskedő kedves és szép művelt leánya Erzsike k. kisasszonnyal.
— **Kegyes adomány.** Csák Amália kisasszony a nagy templomi urasztalhoz három darab értékes terítőt ajándékozott.
— **A vagyonbukott tanuló öngyilkossága.** Szigorú elvünk lévén a kényes természetű dolgokról csak nagy körültekintés és alapos tájékozódás után szólni, nem sietünk azon sajnó eset közlésével, hogy a főiskolában egy gymn. 6-ik osztályu tanuló a múlt héten kiakarta magát végezni, a mi azonban nem sikerült neki. Ma már teljes világitásban áll előttünk az egész ügy mivolta. A szerencsétlen fiura való tekintetből el kell halgatnunk azokat az indokokat, melyek őt e lépésre vezették. Hisz az nála csak az eddigi ballépések folytatása s majd nem befejezője volt. A „vagyonbukott tanuló” mint egyik lap találoán nevezé, ha már úgy kifogyott az argumentumokból, miután úgy is eléggé felhasználta a szülei segedelem sokszor kiapadhatatlan forrását, egy kis feltűnés mellett akart életével leszámolni. A golyócska épen úgy eltevesztette az irányt, mint eddig a diákokra. Az volna a legjobb, ha — miután életben maradásához meg van az erős kiállítás — jövőre más irányt venne ő is, s oktan cselekedetével sem a szüleit nem keserítené, sem pedig egy tekintélyes tanítézet nyugodalmát nem zavarná, s az öngyilkosjelölt urak pedig elvesztenék a kedvüket az ilyen manipulációtól, keserűen tapasztalván, hogy hangzatos, de hazugságokkal megrakott levelek hátrahagyásával a józan közvélelényt, s a közvéleménynek józan közegét nem tudják félrevezetni.
— **öngyilkos asztalos inas.** Szombaton délután megint egy iparos tanuló vetett véget életének. Kállai Ferencz 17 éves asztalos inas revolverrel főbe lötte magát s azonnal meghalt. Állítólag buskomorság indította erre a végzetes lépésre.
— **Egy kitűnő oklevéllel bíró izraelita óvónő** helyben vagy vidéken alkalmazást keres. Levelek a szerkesztőségbe intézendők.
— **Segélyezett egyházak.** A ref. konvent a domestikából Fugyi Várhely, Pelbárohida, Monostor-Pályi, Új-Léta, Kótaj egyházakat 100—100 forinttal, Fugyi, E. A.-Józsa, Er Tarosa, Gábor Petri, B.-Aurány, Nagytalun, Encsencs egyházakat 50—50, Tiszalókot 150 forinttal segélyezte.
— **A debreczeni főgymnasiumnak** a folyó iskolai év első harmadában 599, a II. harmadában 573 növendéke volt, a kiknek előmeneteléről és erőlecsi állapotáról Tüdös János igazgató kedvező jelentést terjesztett az egyh. kerületi tanügyi bizottság elé.
— **A katonai helyőrségek népessége.** A múlt évi népszámlálás adatai szerint a magyar korona országában 1890. évi decz. 31-én összesen 91396 tényleges katona volt. Ezek között 6730 osztrák alatt való. A katonák száma az egyes helyőrségek szerint a következőleg oszlik meg: Budapest 11984, Temesváron 3543, Komáromban 3357, Nagyszombatban 3140, Pozsonyban 3073, Kassán 2694, Zsigrában 2370, Sopronban 2051, Péterváradon 1938, Nagyváradon 1899, Kolozsvárt 1730, Miskolcra 1721, Eszéken 1687, Károlyvárosban 1667, Brassóban 1641, Ungváron 4520, Gyulafehérváron 1446, Debreczenben 1424,

Aradon 1356 stb. Az osztrák örökös tartományokban 187507 katona volt, ezek közül 14000 magyar alattvaló. Az okkupált tartományokban lévő 24714 katona közt 8711 osztrák, 15953 magyar alattvaló volt.
— **Véres venekedés** támadt a múlt héten a Hortobágyon Loós Sándor csikós bojtár és két méntelepbeli katona között, a kik a Mátára állami méneket vezettek. A tulerővel szemben Loós huzta a rövidbebet s a két katona az istállóban botokkal összeverte a koponyáját. A súlyosan sebesültet beszállították a közkórházba, hol ma sebeiben kiszenvedett.
— **A mátai biztos.** Kémery József személya miatt két hónapra szabadságotatván, ez idő alatt Farkas Albert fogja helyettesíteni.
— **A Zamara-féle** múlt héten hirdett hangverseny kőrebe jött akadályok miatt mostanról elmarad.
— **A joghallgatók segítő egyesülete** köréből. A „debreczeni István gözmalom” és a „debreczeni nagy takarékpénztár” igazgatóságai a napokban 20—20 frtnyi kegyes adományokkal gyarapították a „joghallgatók segítő egyesületének” tőkét, mely nemes tettökért fogadják az egylet nevében kifejezett közönetemet. Fráter Béla j. s. e. elnök.
— **Kinevezések a debreczeni királyi táblához.** A hivataos lap tegnapi száma ismét több kinevezést közölt a királytáblához, csak a még hiányzó táblai bírók kinevezésének közlésével késik. — A deb. kir. itéltáblához tanácsjegyzőül kinevezettek: dr. Vass Antal debreczeni, Szép Géza m.-sziget, Harsányi Gusztáv t.-löki és Palatiz Lajos nyiregyházi kir. albirák. — Táblai bírónak mint hírlík — a debreczeni ügyvédi karból senkit sem neveznek ki, miután csak egyet- lenegy jelentkezett, de időközben az is visszalepett. A törvénytörő bírók közül azonban egyet: Balogh Imrét kir. táblai bírónak nevezik ki. Poy nár Dénes kir. ügyész a nagyváradi kir. táblához megy bírónak.
— **A jótékony nőgyógyász választmánya** tegnapi ülést tartott, melynek tárgyat csupán a segélyek kiosztása képezte. Választmányi ülés után az építetó bizottság tanácskozott s tudomásul vette, hogy Tóth Béla elvállalta az árvaház építését 13000 frtért. Az építési anyagot a város adja. Az építés felügyeletével Náuásy Ferencz városi építésmérnököt bízták meg. A régi árvaház épületét ondódi földjével együtt Grausz Mór vásárolta meg 12000 frtért, a ki ezen birtokot május elsején már használatba is veszi. Az új árvaházba az árvák csak a jövő évi májusban költöznek be, hogy elégséges idő legyen az épület teljes kiszáradására. Egy évig az árvák öv. Szallai Ferencz házában helyeztetnek el.
— **Király-himnusz.** Magyarországon nincs király-himnusz, pedig az udvari etiketthez tartozik elhuzatni vagy elénekeltetni a királyi nótáját, minden katonai avagy polgári ünnepélyen őt ezzel fogadják, tőle ezzel bucsuzni, főlközvetéven lakomán tuszképen az ő nótáját kezdeni rá. — Gróf Zichy Jenő kétszáz aranyat ajánlott fel egy magyar Király himnusz zenéjére. — A szöveget Jókai Mór írta s ennek megzenésítésére az országos magyar dalár egyesület igazgató választmánya kihirdette a pályázatot. A himnusz zenéjének magyar ritmusuak, magyar s elleműnek s formailag strofikusnak kell lennie. Es minthogy különböző alkalmakra van szárvna, háromféle kidolgozásban küldendő be. Még pedig: magán éneke zenekísérettel, különös tekintettel arra, hogy minden haugon könnyen énekelhető legyen; továbbá férfikarra vezérkönyv alakban és vegyes karral, de mindkettő kíséret nélkül. Jókai Mór költeménye, melynek főként az a hibája, hogy ez a szó „könyv” egyszer sem fordul elő, a következők:
„Isten tartsd meg az országunk királyát,
Fény borítsa szentelt koronáját;
Trónját boldog nemzet támogassa,
Honszerelmünk emelje magára.
Nemzetek atyja! In' hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!
A királynak adj áldást, hatalmat,
Boldog békét, harezban diadalmat!
Áldott hírt szikla, róna, tenger,
Merre nap jár, búszkán visszazengje.
Nemzetek atyja! In' hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt!
A király a jog s szabadság vértje:
Minden honf éljen, hajj n érte!
Kardja, lelke győzzön a viszályon,
Dicső neve késő korra szálljon.
Nemzetek atyja! In' hozzád kiált
A népek ajka: tartsd meg a királyt;
— **Uj főző készülékek.** Amerikából jövő hírek szerint Baltimoreban E. Atkinson egy egészen új rendszerű főzőkályhát és főző üstöt talált ki. Mind a kettővel csodálatos eredményt lehet elérni. A kályha egymagára hagyva négy fogásu ebédet főz meg. Ha megválasztják a készítenő ételket, p. o. hagymás leveshez, a marhapecsenyéhez, a babfőzelékhez ésprizs puddinghoz való nyers anyagokat beteszik a kályha négy szakába, berekesztik a szakaszokat meggyújtják a kőolajos lámpát, négy óra múlva kész a négy tál étel. Senki nem kell a pecsenyét forgatni, sem a levest lehagoznia, még kevésbé a tüzet piszkálni. Mindez a munka elesik, a háziasszony vagy a szakácsné akár sétálni mehet, az önműködő főzőkészülék miadent elvégz és jó megfőzi az ételket. Még praktikusabbnak

látszik a főző üst a munkások részére. Mikor kiér a gyárba, egyik sarokba helyezi üstjét, meggyújtja a lámpát és délbe kész szerény ebédje. Csakhogy baj azonban, hogy a készülékek még igen drágák: a főzőkályha darabja 250 frt, az, mely még nem került piacra, szintén 50—80 forint lesz. — Igy az új főzőkészüléknek egyelőre csak a gazdagok vehetik hasznát, azoknak meg nem kell. Főzésről lévén szó, megemlítjük egyuttal, hogy Párisban a francia szakácsok február 19-én értekezletet tartottak, melyen elhatározták, a Bonaparte utcában szakácsmesteri iskolát rendeznek be, melyet a kereskedelmi miniszter is támogatni fog. Férfi és nő tanulók egyaránt felvételt fognak ebbe az iskolába. De ugyancsak itt a háztartástant is rendes tantárgyként elő fogják adni.
— **Debreczeni ingatlanok forgalma** a kir. törvénytörő, mint telekkönyvi hatóságánál ápril 4-től ápril 11-ig 1. Rankai György és neje Piros Leontine veszik Komlóssy Lajos és neje Bözörményi Juliánna házát 3000 frt. 2. Az Iparegyesületi takaréks és hitelintézet veszi Kápolnássy Karolin Kubassy Gusztáv és társai házát ondódi földével 38,000 frtért. 3. ifj. Erdei Pál és neje Sarkadi Sára veszik Katona Péter és neje Szabó Mária újföldét 400 frtért. 4. Györfi Gábor és neje Dobi Erzsébet veszik Kiss Gábor és neje Borusz Sára ondódi szántóföldét 500 frtért. 5. Tóth Mihály és neje Barcsa Juliánna veszik Szabó Mihály és neje Batiz Zsuzsanna házát 2100 frtért. 6. Rózsa Mihály és neje Radósi Juliánna veszik Nagy Mihály és neje Burai Zsuzsanna ondódi földét 1325 frtért. 7. Csuka László és neje Derecskei Juliánna veszik Acs Gáborné Boduár Veronika és társai házát 1400 frtért. 8. Paragh Mór és Szaplonczay Karolin veszik Tulogdi Eerenez ma'omtelke őt illető részét 5000 frtért. 9. Leszkay Dezső veszi Fülöp Mór és neje Fischer Berta házát 5750 frtért. 10. Szöllőssy János és neje Hajdu Juliánna veszik Szabó Mihály és neje Fazekas Erzsébet csapókerüti szőlője egy részét 60 frtért. 11. Öv. Mészáros Istvánné Erdei Sára veszi Szabó Mihály és neje Fazekas Erzsébet csapó kerti szőlője egy részét 60 frtért. 13. Kapronczai Sándor és neje Náuássy Zsuzsanna veszik Kerekes Erneszt és neje Béke Juliánna házát ondódi földével 1050 frtért. 14. Szabó József veszi Szabó Eszter és Szabó György öket majorsági földjük illető részét 100 frtért. 15. Tarsai Zsuzsanna Tóth Ferencz veszi Tóth Mihály és neje Szilágyi Zsuzsanna hatvan utozai szőlőjét 1150 frtért. 16. Dr. Kocsár Gábor és neje Daróci Juliánna veszik Graun Mór és neje Rozt Etal házát 14.000 frtért.
+ **Dr. Löfkovits Márton** ügyvédi irodájába egy végzett jogász alkalmazást nyer.

Női-divat Ujdonságok:
u. m.
Ruhaszövetek és diszek
Jó mosó toilek és satinok.
Napernyők:
nagy választékban érkeztek
GYENES LAJOS
Női-divat raktárban
Debreczen főté, városház épület.
Mintákat kívánatra bérmentve küld.
Egyedül kapható Debreczenben
Bosznay J. és Társánál
Jó gyermekek számára
„Juliska és a Bodri kutyája”
Legjobb és legcélszerűbb ajándék.
1 szines doboz 6 drb képes zsebkendővel és a mellékelt kedves magyar mese könyvel. ára csak 1 frt ezüstben.
Egy kisebb uri lakás
mely áll
3 szoba, konyha, előszoba
és hozzátartozóiból
1891. május 1-re
kiadó.
SZÉCHÉNYI-utca 1763.
Szabó Lajos fiai
özégnél ujonnan rak'arra érkeztek:
Női ruhashözetek
hozzávaló legújabb diszek
fekete divatkelmek
szines mosó selyemruhák,
francia gyapju Voile-ok,
cretonok, Indish foulard
puha, jó minőségű mtr. 22 krtól.
VALÓDI
francia és cosmanosi Batist
a legutóbbi divatu minták
mint a selyem métere 42 krtól, 60 krig.
Zephirek és atlas Satin.
Napernyők.
A mult nyárról kimaradt ruhashözetek és mosó cretonok tetemesen
leszállított árban.
Kardos László
czegléd-utca.
A TAVASZI IDÉNYRE
megérkeztek a már több éven át kipróbált és nemcsak nevüknek megfelelő
egészségvédő
de tartósságuk által rendkívül gazdaságosnak elismert
Jäger fin utcazi öltönyök.
Továbbá megjöttek a legszebb mintázatu és teljes jómosatu női ruhaszövetek úgy mint:
Zefirek, angolvásznak
és az annyira kedvelté vált
szervásznak
minden színben. (1)

Legújabb
női tavaszi
DIVATKELMEK
teljes választékban
nagyobb bevásárlás folytán
különösen előnyös
olcsó árak mellett,
hozzá való diszekkel.
KUNZ JÓZSEF és TÁRSA
özégnél.
Kistemplom-bazár. (1)

Bosznay J. és Társa
ajánlják
Ujdonságaikat női ruha szövegekben,
színes Pongis és selyem foulardokban
métere 75 krtól 150 krig,
valamint
Batiszt, Atlasz-Saten, Zeffir és Szerbvásznakban.
Napernyők feltűnő olcsó árakban.
Ujjonnan bevezetett fiú és leány tricót öltönyök nagyválsztekba.

**Kiadó
vagy örök áron eladó.**

A kollégium szomszédságában, Péterfia-
és Darabos-utca szegletén levő 984. sz. ház
bolthelyiséggel együtt
1891. évi Május 1-től bérbé kiadó, vagy
esetleg örök áron eladó.
Ertekezhetni ugyanot, vagy a tulaj-
donossal Sz. Anna-utca 2538. szám. a.

KASZANYITZKY ENDRE
előbb

KUHINKA ISTVÁN K.
DEBRECZENBEN, főpiac 1900.
Ajánlja a legnagyobb választékkal
ujjonnan berendezett
üveg porcellán lámpa
bendorfi apacca, khina-ezüst
evőszerek és konyhaeszközök
nagy raktárát
Üvegívó és liquer-készletek,
porcellán evő, kávé-, tea, fekete kávé és mosdó
készletek.
Ditmar-, Brünner és hazai gyártmányú
asztali és függő lámpák
nap, meteor és viállm-égőkkel
gyári árak
és pontos kiszolgálat
mellett.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.
Vidéki megrendelések a legnagyobb
figyelemmel teljesítenek.

Hirdetmény.

Néhai Nánássy Ferencz hagyatéká-
hoz tartozó juh állomány folyó évi
április hó 16-ka napján a az esültörtökön
a juh-vásártéren 8 órakor megkezdendő
árverésen elfog adatni.
A fent írt hagyatékhoz tartozó ebési
tanyán egy kazalban rakott épületi téglá
szabad kézből eladó.
Ertekezhetni íranta Nánássy László
kir. közjegyző végrehajtónál Kismester
utca 1436. sz. a.

Árverési hirdetmény.

1. A balmaz-ujvárosi felsőbb népis-
kolának vásárolt házas udvar Hajdúvár-
megye bizottságának 1882. évi október
13-án 133/4197. kgy. számú határozata
folytán folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor,
sikertelenség esetén folyó évi május hó
6-án délelőtt 9 órakor a községi nagy
tanácsstermben tartandó nyilvános árve-
résen elfogadani.
Kikiáltási ár az 1890. évi deczem-
ber hó 5-én tartott képviselői közgyűlés
5-ik számú határozata szerint 1505 frt
o. é. Bánompénz ennek 10% ja vagyis
150 frt 50 kr. o. é.
Az árverési feltételek addig is meg-
tekinthetők a jegyzői irodában.
Balmaz-Ujváros, 1891. April hó 8.
Kaszás József Györfi István
főjegyző. főbíró.

**Dr. Müller főtörzsorvos
befecskendezései és labdacsoi**

Legjobb és kipróbált szer a húgyveseóhlyag minden
kifolyása ellen (katarrus fehér folyás) gyors és kitűnő
eredményrel. Idült bajoknál is minden örökvetkez-
mény nélkül alkalmazható. Az I. sz. ujonnan kelet-
kezett bajoknál ára 1.60 frt. A 2. sz. régi és idült
bajoknál alkalmazandó ára 2.50 frt. postai csomagó-
lásért 25 kr fizetendő.

Üdülő szerek
Dr. Müller főtörzsorvostól sok év óta kitűnő ered-
ményrel használva idegbetegségek, melyek idegdu-
gulások (ifjúkori bűnök) stb. által keletkeztek és a
zodámedget eéerő egyengüését és más elgyengülé-
seket stb. vonnak magok után. Különösen erősítő
szereket elgyengült férfi-erőnd bizonyult. Ára frt 3.10.
postán 25 krral több csomagolásért. Egyedüli fő- és
készítési raktár St. Georgs-Apotheke. Bees. V. W. m-
ergasse 33.

Köszön háfrányt

legjobb minőségben
zsindey és deszkatekők
beluzárára,
mely által azok tartósága kétszerte
hosszabb, továbbá csulópok, melyek a
földbe ásatnak, kerítése és gazdasági
eszközök befestésére, hordókban á 50
egész 200 kiló súlytartalommal; to-
vább saját gyártmányú KOAKSOT
(pirszén) kovácsok és lakatosok ré-
szére, ajánlja jutányos ár mellett
a lógyszaszgyár igazgatósága
Debreczenben.

FERENCZ JÓZSEF

Keserűvíz: Egyedül elismert kellemes ízű, természetes
hashajtó szer 10 aranyéremmel kitüntetve. Kéretik csak FERENCZ
JOZSEF viz, nem pedig Budai vagy egyéb elnevezést használni. K a p h a t ó m i n -
d e n ü t t. Az Igazgatóság, Budapest, Váci-utca 18.

Legjobb asztali- és üdítőital.
Hazánk legkedveltebb
savanyuvize
A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.
mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfel-
sőbb körökben is.
Ö fensége József főherczeg
asztalán rendes italul szolgál.
Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is
egy mint hazánkban általában a kolera megelégedés ellen praeserva-
tív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet
akár borral, gyógyteákkal, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják
kérjük azt rövidítve
ÁGNES
forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves je-
indulatába ajánlja, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás
k utkezelősége Mohán.
Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fúszkeres-
kedésében és vendéglőjében kapható. — Országos forrástár:
Édeskuty L.
es. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványvíz szállító-
nál. BUDAPEST. Erzsé-
bet tér 8. sz.
AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénadtartalmu. — A bornak színe nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi.
a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálá-
tot tesz.
Legjobb asztali- és üdítőital.

Toth Gyula
előbb
Tóth Lajos és Társa
vaskereskedése DEBRECZEN, főpiac város ház sarkán.
Ajánl
Gazdáknak
mezőgazdasági eszközöket,
Gazdasszonyoknak
konyha felszereléseket,
IPAROSOKNAK
minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszá-
mokat, utóbbikért minden darab jótállás mellett.
Épület-vállalkozóknak
mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legsolidabb készít-
ményekben.
Legjutányosabb árak.

Szerkesztő
Széchényi-utca
kereszt
Hír-
előzet' si pénze
valamint a
minden k ö z l
Bérmentelen l
XVIII
Uj
Márcziu
egy kongre
végből taná
mas állam
nek a polití
ténelmi hor
A kong
összes brit
ből és dele
e gyarmato
ségbe az és
A kongress
jelentette k
szövetségi
E sze
„államok”-
léjük egy
egy közös
s egy szöv
jezésre.
A szöv
képviselőhá
választásbó
melyeket a
törvényhozó
Szövet
zó fog m
nevez ki.
A szö
utolsó foru
vetségi ter
A föl
államfőnek
legfőbb p
csapatokna
Az eg
csönös ker
sőt a brit
séges, függ
Nagy
alkotmány
the commo
rália, Azsi
dalmilag
ébredtő n
A „Debr
A
S
Volt
megálmodta
fog találko
a legökéle
kételkedett
fog jelenni
A sze
totta a tar
gához és a
keresni. El
a mint szer
bosszu, hóf
ban s ó let
vánságát t
szent Péter
dogabb em
Ment.
éhséget, fá
hitben, hog
szenvédése
Forró
majdnem le
csak kitar
Hát
kezik, jön
szakálu fér
ben: s an
megremege
Az ő
zarándok
Péternek l
nyájasan r
— H